

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

УЗГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-наукової програми
«Педіатрія»
професор В. Похилько

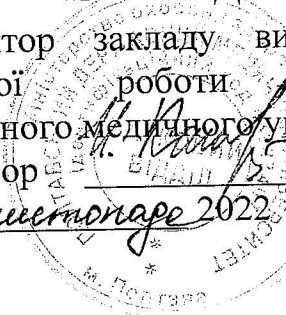
Заслухано на засіданні Вченої ради
Полтавського державного медичного
університету

«30» *листопада* 2022 року,
протокол № _____

Секретар Вченої ради
доцент В. Філатова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти з
наукової роботи Полтавського
державного медичного університету
професор І. Кайдашев
«30» *листопада* 2022 року

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНТЕГРАТИВНА ПЕДІАТРІЯ**

для здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які
навчаються за освітньо-науковими програмами «Медицина», «Педіатрія»

Полтава – 2022

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Інтегративна педіатрія

Освітньо-наукові програми	«Медицина» (режим доступу: https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/onp/medical), «Педіатрія» (режим доступу: https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/onp/pediatr)
Галузі знань	22 – Охорона здоров'я
Спеціальності	222 – Медицина, 228 – Педіатрія
Курс	3
Семестр	8
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	1/30
Мова викладання	Українська
Предмет вивчення	Дисципліна присвячена питанням комплексних заходів, спрямованих на формування здорового способу життя, збереження і зміцнення здоров'я дітей; виявлення і визначення у пацієнтів патологічних станів, синдромів і захворювань, нозологічних форм відповідно до Міжнародної статистичної класифікації хвороб і проблем, пов'язаних зі здоров'ям дітей; формування у дітей, підлітків, членів їх сімей та майбутніх батьків позитивного медичного поведінки, спрямованої на підвищення рівня здоров'я; формуванням у пацієнтів і їх батьків мотивації на проведення специфічної профілактики інфекційних хвороб у дітей; освоєння програм лікування різних захворювань в педіатричній практиці, а також заходів з надання невідкладної допомоги хворим дітям і підліткам із застосуванням лікарських препаратів та немедикаментозної терапії, природних лікувальних факторів у дітей; участь у вирішенні науково-дослідних і науково-прикладних задач по розробці нових епідеміологічних, клінічних, діагностичних і терапевтичних методів в педіатрії. здатних генерувати нові креативні наукові ідеї та впроваджувати в практику інноваційні технології.
Мета	формування наукового мислення на основі теоретичних знань та практичної підготовки, оновлення, поглиблення ключових

	<p>професійних компетентностей, а також отримання нових актуальних знань з сучасних проблем та досягнень інтегративної педіатрії, необхідних для професійної діяльності аспірантів відповідно до вимог системи якості підготовки кадрів для сфери охорони здоров'я.</p>
<p>Зв'язок з іншими дисциплінами</p>	<p>Місце дисципліни визначається її структурно-логічним зв'язком з іншими дисциплінами, зокрема: нормальною фізіологією, анатомією людини, клінічною фармакологією, патологічною анатомією, патологічною фізіологією, пропедевтикою педіатрії, медичною генетикою, клінічною імунологією, епідеміологією та іншими.</p>
<p>Форми навчання</p>	<p>Очна (денна, вечірня), заочна.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>Дисципліна спрямована на набуття <u>знань</u> про морально-етичні норми, правила і принципи професійного лікарського поведінки; основні напрямки сучасної педіатрії, історію розвитку уявлень про природу захворювань дитячого віку і закономірності процесів, що відбуваються в організмі хворої дитини; основні патологічні процеси і явища, що відбуваються в організмі хворої дитини, вивчення теорій, що пояснюють окремі аспекти патогенезу, етіології дитячих захворювань; тактику клінічного підходу до аналізу та інтерпретації основних нозологій дитячих захворювань; основні і можливі причини виникнення дитячих захворювань і заходи первинної та вторинної профілактики; вивчення причин, механізмів розвитку та поширеності захворювань в педіатрії; клініко-патогенетичні методи обстеження хворих педіатричного профілю; особливості проведення реанімаційних заходів та інтенсивної терапії при розвитку ускладнень і загрозливих для життя станів; джерела науково-медичної інформації вітчизняних і зарубіжних передових досліджень з актуальних питань доказової медицини; основи викладання педіатрії в розділі програм з клінічної медицини; <u>умінь</u> знаходити комунікативні взаємини з хворими та їхніми батьками, підтримувати робочі відносини з колегами; проводити опитування хворої дитини і обстеження органів і систем організму; визначати показання до методів інструментально-лабораторного дослідження; діагностувати стану становлять загрозу для життя хворої дитини і надати невідкладну реанімаційну допомогу; орієнтуватися в різноманітній інформації в педіатричній тематиці, а головне аналізувати, з метою вивчення обраної теми наукового дослідження; бачити широкий аспект обраної наукової теми, її значущість, розуміння можливостей своєї професійної</p>

	<p>діяльності для підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, здатних до інноваційної діяльності в професійній сфері, в сучасних умовах.</p> <p>Дисципліна забезпечує набуття компетентностей, що сприятиме досконалому оволодінню навичками послідовного і поглибленого вивчення патологічних процесів в організмі дитини, розуміння взаємозв'язку цих процесів зі станом хворого організму; технікою загального і клінічного обстеження хворих педіатричного профілю; оформленням медичної документації; алгоритмами постановки клінічного діагнозу та виконання основних лікувальних заходів з надання лікарської допомоги при невідкладних станах; методами статистичної обробки матеріалу; здатності до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.</p>				
Види занять	Лекційні та практичні заняття, самостійна робота, консультації.				
Структура дисципліни	№ п/п	Тема	Кількість годин		
			лекції	практичні	С/Р
	ІНТЕГРОВАНЕ ВЕДЕННЯ ХВОРОБ ДИТЯЧОГО ВІКУ.				
	1	ТЕМА 1. КАТАМНЕСТИЧНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ДІТЬМИ З ГРУП РИЗИКУ. Принципи та організація катамнестичного спостереження за дітьми перших трьох років з групи ризику розвитку хронічної патології.	2	2	-
	2	ТЕМА 2. Паліативна допомога в неонатології. Паліативна допомога новонародженим: медико-етичні та фінансово-економічні аспекти.	2	-	2
	3	ТЕМА 3. Комплементарна медицина в педіатрії: реалії та перспективи впровадження в клінічну практику .	2	-	2
	4	ТЕМА 4. Коморбідність в педіатрії: міждисциплінарні аспекти та сучасний пацієнт дитячого віку, складність діагностичної і терапевтичної стратегії ведення.	2	2	-
	5	ТЕМА 5. Проблемні питання медико-психологічного спостереження та реабілітації дітей із генетичними захворюваннями. Моніторинг та мультипрофільне ведення пацієнтів на основі сучасних технологій цифрової медицини.	2	-	2
	6	ТЕМА 6. Проблемно-орієнтований підхід до інфекційної патології у дітей. Імунітет у дітей: від норми до патології. COVID-19 та коморбідні стани у первинній медичній допомозі дитячому населенню.	-	2	2
	7	ТЕМА 7. Основні принципи та завдання сучасної медичної реабілітації у дитячому віці. Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я дітей та підлітків. Розгляд принципів медичної реабілітації дітей з родин внутрішньо-переміщених осіб (ВПО).	-	2	2
8	ТЕМА 8. Підсумковий модульний контроль.	-	2	-	
	ВСЬОГО	10	10	10	

Методи навчання	<p>Проблемне навчання; дослідницьке навчання; лекція; бесіда; розповідь-пояснення; практичні роботи; самостійна робота під керівництвом викладача; самостійна домашня робота; перегляд навчальних кінофільмів; наочні методи (ілюстративний матеріал, навчальні презентації, демонстрації хворих); підготовка рефератів; опитування думок студентів; аналіз ситуацій, дискусії; дебати; мозковий штурм; робота в групах; заняття-ділова зустріч; заняття-навчальна конференція; проєктно-дослідницький метод; портфоліо; вправи; творчі роботи; онлайн дискусії; індивідуальне і групове консультування; відеозаписи лекцій і практичних занять; вікторини; бліц-опитування; спільна робота студентів і викладача з додатками, комп'ютерними програмами; спостереження і систематизація фактів; самостійне вивчення проблеми в науковій літературі; складання планів, конспектів.</p>																												
Форми та методи оцінювання	<p>Поточне, тематичне, семестрове оцінювання, підсумковий модульний контроль, залік.</p>																												
Система оцінювання	<p>Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою <i>При цьому, кількість балів:</i> 1-34 відповідає оцінці «F» з обов'язковим повторним вивченням дисципліни; 35-59 відповідає оцінці «F_x» з можливістю повторного складання; 60-64 відповідає оцінці «E» («достатньо»); 65-74 відповідає оцінці «D»; 75 - 84 відповідає оцінці «C»; 85 - 89 відповідає оцінці «B» («дуже добре»); 90 - 100 відповідає оцінці «A».</p> <p>Для здобувачів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 60 балів, для одержання заліку обов'язковим є виконання умов, що висуваються викладачем.</p> <p>Шкала відповідності:</p> <table border="1" data-bbox="501 1323 1505 1621"> <thead> <tr> <th colspan="2">За 100 – бальною шкалою</th> <th colspan="2">За чотирибальною шкалою</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>90 – 100</td> <td>5</td> <td>відмінно</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>85 – 89</td> <td rowspan="2">4</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>75 – 84</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>65 – 74</td> <td rowspan="2">3</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>60 – 64</td> </tr> <tr> <td>F_x</td> <td>35 – 59</td> <td>2</td> <td>не задовільно</td> </tr> <tr> <td>F</td> <td>1 – 34</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	За 100 – бальною шкалою		За чотирибальною шкалою		A	90 – 100	5	відмінно	B	85 – 89	4	добре	C	75 – 84	D	65 – 74	3	задовільно	E	60 – 64	F _x	35 – 59	2	не задовільно	F	1 – 34		
За 100 – бальною шкалою		За чотирибальною шкалою																											
A	90 – 100	5	відмінно																										
B	85 – 89	4	добре																										
C	75 – 84																												
D	65 – 74	3	задовільно																										
E	60 – 64																												
F _x	35 – 59	2	не задовільно																										
F	1 – 34																												
Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	<p>Вивчення дисципліни, окрім іншого, забезпечується з допомогою системи дистанційного навчання Полтавського державного медичного університету (режим доступу: https://moodle.pdmu.edu.ua/). У системі містяться авторські лекції, відео-лекції викладачів дисципліни – д.мед.н., професора Крючко Т.О. та к.мед.н., доцента закладу вищої освіти кафедри педіатрії №2 Несіної І.М., інтерактивні тести до цих лекцій, інтерактивні практичні заняття, підбірки корисних навчальних відео-матеріалів та навчальної літератури.</p>																												

Вивчення дисципліни забезпечується навчальними та навчально-методичними посібниками авторського колективу кафедри педіатрії №2:

1. Крючко ТО, Танянська СМ, Коленко ІО, Кузьменко НВ, Педченко ТО. Фізикальні та інструментальні методи дослідження в дитячій кардіології: навчально-методичний посібник. Львів: «Магнолія 2006»; 2022. 156 с. (Умовн.друк.арк. – 9,06).

2. Крючко ТО, Абатуров ОЄ. Гіперальдостеронізм у дітей. Навчально-методичний посібник. Львів: «Магнолія 2006»; 2022. 120 с.

3. Абатуров ОЄ, Юр'єва ЛМ, Величко ВІ, Крючко ТО. Ожиріння та розлади харчової поведінки: діагностика, профілактика і терапія. Навчально-методичний посібник. Львів: Марченко Т.В.; 2021. 268 с. (ум.друк.арк. 21,78)

4. Абатуров ОЄ, Крючко ТО. Етіологічна терапія бактеріальних пневмоній. Навчально-методичний посібник. Дніпро: Ліра; 2020. 116 с. (ум.друк.арк. 7,21)

5. Крючко ТО, Дубинська ГМ, Коваль ТІ, Ткаченко ОЯ. Сучасні підходи до вакцинопрофілактики інфекційних захворювань дітей та дорослих. Навчальний посібник для студентів 4, 6 курсів медичних факультетів, а також лікарів-інтернів, педіатрів, сімейних лікарів. Львів: «Магнолія 2006»; 2020. 108 с. (ум.друк.арк. 6,28)

6. Абатуров ОЄ, Крамарьов СО, Юр'єва ЛМ, Крючко ТО. Лікування та профілактика COVID-19. Охорона психічного здоров'я в умовах пандемії. Навчальний посібник. Львів: Марченко; 2020. 252 с. (ум.друк.арк. 14,69)

7. Пеший ММ, Крючко ТО, Несіна ІМ, Танянська СМ, Коленко ІО. Хвороби дитячого віку. Навчальний посібник для студентів 4, 6 курсів медичних факультетів, а також лікарів-інтернів, педіатрів, сімейних лікарів. Полтава; 2020. 195 с. (ум.друк.арк.12,25)

8. Крючко ТО, Кушнерева ТВ, Коленко ІО. Електронний аналог друкованого видання: Педіатрія. Практичні навички. Електронний навчальний посібник для студентів 6 курсу Вищих навчальних закладів МОЗ України. Полтава; 2019. 110 с.

Інформаційна підтримка здобувачів під час вивчення дисципліни забезпечується наступним:

- відкритим доступом до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, Science Direct;
- доступом до ліцензійного програмного забезпечення Strikeplagiarism для перевірки всіх видів навчальних робіт на наявність в них неправомірних запозичень;
- випуском 5 журналів, що входять до Переліку наукових фахових видань МОН України, що забезпечують і можливість проведення літературного пошуку, ознайомлення з методами досліджень повідних вчених ПДМУ, і можливість опублікування власних результатів наукової роботи.

Рекомендована література

1. Крючко ТО, Таняньська СМ, Коленко ІО, Кузьменко НВ, Педченко ТО. Фізикальні та інструментальні методи дослідження в дитячій кардіології: навчально-методичний посібник. Львів: «Магнолія 2006»; 2022. 156 с. (Умовн.друк.арк. – 9,06).
2. Kryuchko TO, Kushnereva TV, Tkachenko OY, Poda OA, Melnyk MO. Practical skills in pediatrics: common pediatric emergencies: e-handbook for the 6th year students of higher medical education institutions. Poltava; 2021.
3. Крючко ТО, Абатуров ОС. Гіперальдостеронізм у дітей. Навчально-методичний посібник. Львів: «Магнолія 2006»; 2022. 120 с.
4. Абатуров ОС, Юр'єва ЛМ, Величко ВІ, Крючко ТО. Ожиріння та розлади харчової поведінки: діагностика, профілактика і терапія. Навчально-методичний посібник. Львів: Марченко Т.В.; 2021. 268 с.(ум.друк.арк. 21,78)
5. Абатуров ОС, Крючко ТО. Етіологічна терапія бактеріальних пневмоній. Навчально-методичний посібник. Дніпро: Ліра; 2020. 116 с.(ум.друк.арк. 7,21)
6. Крючко ТО, Дубинська ГМ, Коваль ТІ, Ткаченко ОЯ. Сучасні підходи до вакцинопрофілактики інфекційних захворювань дітей та дорослих. Навчальний посібник для студентів 4, 6 курсів медичних факультетів, а також лікарів-інтернів, педіатрів, сімейних лікарів. Львів: «Магнолія 2006»; 2020. 108 с. (ум.друк.арк. 6,28)
7. Абатуров ОС, Крамарьов СО, Юр'єва ЛМ, Крючко ТО. Лікування та профілактика COVID-19. Охорона психічного здоров'я в умовах пандемії. Навчальний посібник. Львів: Марченко; 2020. 252 с. (ум.друк.арк. 14,69)
8. Пеший ММ, Крючко ТО, Несіна ІМ, Таняньська СМ, Коленко ІО. Хвороби дитячого віку. Навчальний посібник для студентів 4, 6 курсів медичних факультетів, а також лікарів-інтернів, педіатрів, сімейних лікарів. Полтава; 2020. 195 с.(ум.друк.арк.12,25)
9. Крючко ТО, Кушнерева ТВ, Коленко ІО. Електронний аналог друкованого видання: Педіатрія. Практичні навички. Електронний навчальний посібник для студентів 6 курсу Вищих навчальних закладів МОЗ України. Полтава; 2019. 110 с.
10. Абатуров ОС, Крамарьов СО, Юр'єва ЛМ, Крючко ТО. Лікування та профілактика COVID-19. Охорона психічного здоров'я в умовах пандемії. Навчальний посібник. Львів: Марченко; 2020. 252 с.
11. Абатуров ОС, Крючко ТО, Кривуша ОЛ, Пода ОА. Ефективність гепатопротекторної терапії бетаїн-аргініновим комплексом «Бетаргін» при застосуванні у дітей з неалкогольною жировою хворобою печінки. Современная педиатрия. 2018;3(91):102-110.
12. Абатуров ОС, Крючко ТО. Етіологічна терапія бактеріальних пневмоній. Навчально-методичний посібник. Дніпро: Ліра; 2020. 116 с.
13. Абатуров ОС, Юр'єва ЛМ, Величко ВІ, Крючко ТО. Ожиріння та розлади харчової поведінки: діагностика, профілактика і терапія. Навчально-методичний посібник. Львів: Марченко Т.В.; 2021. 268 с.
14. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Ведення найбільш поширених станів у дітей до 5 років у контексті інтегрованого ведення хвороб дитячого віку», 2015.
15. Алергічний риніт у дітей. Монографія. // Д. І. Заболотний, А. А. Лайко, О. М. Охотнікова [та ін.] - К.: Логос, 2016. – 216 с.
16. Антипкін ЮГ, Волосовець ОП, Майданник ВГ, Березенко ВС, Моїсеєнко РО, Виговська ОВ, та ін. Стан здоров'я дитячого населення — майбутнє країни (частина 1). Здоров'я дитини. 2018;13(1):95-102.
17. Антипкін ЮГ, Волосовець ОП, Майданник ВГ, Березенко ВС, Моїсеєнко РО, Виговська ОВ, та ін. Стан здоров'я дитячого населення — майбутнє країни (частина 2). Здоров'я дитини. 2018;13(2):132-23.
18. Банадига НВ. Диференційна діагностика та лікувальна тактика педіатра при повторних епізодах бронхообструктивного синдрому. Сучасна педіатрія. Україна. 2019; 7(103): 67-72.
19. Бережний В.В., Марушко Т.В., Марушко Ю.В. Клінічна ревматологія дитячого віку (клінічні рекомендації).-Київ,2013.-260с.
20. Беш Л.В., Ласиця Т.С., Беш О.М. Бронхіальна астма в практиці сімейного лікаря.-Львів : Простір-М,2018. 116 с.
21. Бронхіальна астма у дітей: навчальний посібник / В. Г. Майданник, О. І. Сміян, П. І. Січенко та ін.; за ред. проф. В. Г. Майданника та проф. О. І. Сміяна. – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 243 с.
22. В.Ю.Мартинюк, Ю.В.Вороненко, Р.О.Моїсеєнко, В.М.Князевич. Питання

- розвитку паліативної допомоги дітям в Україні //Ж.:Реабілітація та паліативна медицина, 2015, №1 (1), с.27-33
23. Віндюк П. А. Формування мотивації у підлітків з церебральним паралічем у процесі фізичної реабілітації / П. А. Віндюк // Наука і освіта. – 2014. – № 4. – С. 39–44.
24. Волосовець О.П. Рекомендації з серцево-легеневої реанімації у дітей. Методичний посібник /О.П. Волосовець, В.І.Снісарь –Дніпропетровськ, АРТ-ПРЕС, 2015. –48с.
25. Волосовець ОП, Кривоустов СП, Крючко ТО, Гончарь МО, Абатуров ОС, Ботьбот ЮК, та ін. Вплив екологічно несприятливого довкілля на захворюваність та поширеність хвороб системи кровообігу у дітей України. Здоров'я суспільства. 2018;7(5):229-236.
26. Волосовець ОП, Кривоустов СП, Січкоріз ОЄ, Абатуров ОС, Банадига НВ, Бекетова ГВ, та ін. Педіатрична освіта України у XXI сторіччі: сучасні виклики та проблеми майбутнього. Медична освіта. 2019;3:63-70. DOI: <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2019.3.10128>.
27. Волосовець ОП, Крючко ТО, Кривоустов СП, Губенко ІЯ, Лобода ОН, Кисельова МН, та ін. Анемії у дітей України: 24-річний ретроспективний аналіз захворюваності і поширення. Світ медицини та біології. 2021;3(77):43-48.
28. Волосовець ОП, Крючко ТО, Марушко ЮВ, Шадрін ОГ, Волосовець ТМ, Починок ТВ, та ін. Патоморфоз хвороб органів травлення алергічного та неалергічного генезу у дітей України в динаміці 25-річного спостереження. Світ медицини та біології. 2022;3(81):40-45.
29. Волосовець ОП, Крючко ТО, Чернишова ОС, Волосовець АО, Трачук ЛЄ, Гур'єв СО, та ін. Зміни захворюваності та поширеності розладів психіки та поведінки дітей, які проживають в зоні бойових дій на сході України. Світ медицини та біології. 2021;2(76):12-17. DOI: 10.26724/2079-8334-2021-2-76-12-17.
30. Глогущ ІІ, Охотнікова ОМ. Алергічний риніт у дітей дошкільного віку: клініко-алергологічна характеристика та коморбідність. Актуальні проблеми сучасної медицини. 2021; 8:32–40.
31. Глумчер Ф., Марушко Ю., Шеф Г. Невідкладні стани в педіатричній практиці. – Медицина, 2020. – 440 с.
32. Гречаніна О.Я., Богатирьова Р.В., Біловол О.М. Клініка та генетика спадкових захворювань, що супроводжуються шлунково-кишковими та загальними абдомінальними симптомами. –Тернопіль, ТДМУ, 2008. –216 с.
33. Державний формуляр лікарських засобів. ДП «Державний експертний центр МОЗ України». - Випуск сьомий. –К. 2018.
34. Дитяча дерматовенерологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів ІV рівня акредитації та лікарів дерматовенерологів / Калюжна Л.Д. та ін.; заг. ред.. проф..Л.Д.Калюжна.-К. Гамота,2014.-304 с.
35. Дитяча паліативна допомога: історія і перспектива [Електронний ресурс] //Відродження: International renaissance foundation. – 01.11.2016. – Режим доступу : http://www.irf.ua/allevents/news/dyt_pal_dopomoga_perspektyvy/
36. Дитяча пульмонологія: Навчальний посібник /Л.Л.Цимбаліста, З.В. Вовк, Н.Я. Митник та ін. – 2е видання. –К.: ВСВ «Медицина», 2021. - 624 с.
37. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник / під ред. В.М. Дудник –Видання 1-ше. –Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. –560 с.
38. Academic Consortium for Integrative Medicine & HealthWeb site. Available at: <https://www.imconsortium.org/index.cfm>. Accessed December 14, 2016
39. Adams D, Dagenais S, Clifford T, et al. Complementary and alternative medicine use by pediatric specialty outpatients. Pediatrics. 2013;131(2):225–232pmid:23319526
40. Albright D., Thyer B., Becker B., Rubin A. Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) for Posttraumatic Stress Disorder (PTSD) in Combat Veterans / Albright D., Thyer B., Becker B., Rubin A. – Campbell Systematic Reviews: The Campbell Collaboration, 2011. – November.
41. Allen, E., Rhoades, G., Stanley, S., &Markman, H. (2010). Hitting home: Relationship between recent deployment, Posttraumatic Stress Symptoms, and marital functioning for Army couples // Journal of Family Psychology, 24, 3, 280-288. DOI: 10.1037/a0019405.
42. Banner Thomas Frederick. An Examination of the Lived Experiences of United States Military Veterans who have been Diagnosed with Psychological Injuries of War who have Utilized Equine Assisted Therapy. LSU Doctoral Dissertations. URL: http://digitalcommons.lsu.edu/gradschool_dissertations/1186.

	<p>43. Basic Symptom Control in Paediatric Palliative Care. The Rainbows Children's Hospice Guidelines: Ninth Edition; 2013.</p> <p>44. Benini F. Pediatric palliative care [text] / Franca Benini, Marco Spizzichino, Manuela Trapanotto, Anna Ferrante // Italian Journal of Pediatrics. – 2008. – № 34. – P.4.</p> <p>45. Blow, A., Curtis, A., Wittenborn, A., & Gorman, L. (2015). Relationship Problems and Military Related PTSD: The Case for Using Emotionally Focused Therapy for Couples. Contemporary Family Therapy: An International Journal, 37(3), 261–270. DOI:10.1007/s10591-015-9345-7.</p> <p>46. Diarrhoea and vomiting in children: Diarrhoea and vomiting caused by gastroenteritis: diagnosis, assessment and management in children younger than 5 years / NICE guidelines [CG84], 2014. https://www.nice.org.uk/guidance/cg84.</p> <p>47. End of life care for infants, children and young people with life-limiting conditions: planning and management // NICE guideline. — ¹¹sep2016, 7 December. — 44 p. http://www.nice.org.uk/guidance/ng61</p> <p>48. European Association of Palliative Care (EAPC) Taskforce: IMPaCCT: standards for paediatric palliative care in Europe. European Journal of Palliative Care. – 2007. – №14. – P. 2-7.</p> <p>49. Farthing M., Salam M., Lindberg G. et al. Acute diarrhea in adults and children: a global perspective / World Gastroenterology Organisation. – 2012. – http://www.worldgastroenterology.org</p> <p>50. Faure C. Role of antidiarrhoeal drugs as adjunctive therapies for acute diarrhoea in children // Int J Pediatr. – 2013. – V. 27, № 5. – 612403.</p> <p>51. Fei Zhou, Ting Yu, Ronghui Du, et al. Clinical course and risk factors for mortality of adult inpatients with COVID-19 in Wuhan, China: a retrospective cohort study. The Lancet. Published Online March 9, 2020 https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30566-3</p> <p>52. Friebert S., Gilmer M.J., Remke S., Riggs M., Steinhorn D., Toce S. Standards of Practice for Pediatric Palliative Care and Hospice // National Hospice and Palliative Care Organization. — 2009. — 31 p. https://www.nhpco.org/sites/default/files/public/quality/Ped_Pall_Care%20_Standard.pdf</p> <p>53. Guan W, Ni Z, Hu Y, et al. Clinical characteristics of coronavirus disease 2019 in China. N Engl J Med. DOI: 10.1056/NEJMoa2002032.</p> <p>54. How many people are in need of palliative care worldwide? In: Global atlas of palliative care at the end of life. Geneva: World Health Organization and Worldwide Palliative Care Alliance; 2014. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.eapcnet.eu/LinkClick.aspx?fileticket=zdT-uqg5EJo%3D&tabid=38</p> <p>55. Kemper KJ, Vohra S, Walls R; Task Force on Complementary and Alternative Medicine; Provisional Section on Complementary, Holistic, and Integrative Medicine.</p>
<p>Політика дисципліни</p>	<p><u>Обов'язки осіб, які навчаються в Університеті:</u> Особи, які навчаються в Університеті, зобов'язані:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дотримуватися вимог законодавства, Статуту та правил його внутрішнього розпорядку; 2) виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями; 3) виконувати вимоги освітньої (наукової) програми (індивідуального навчального плану (за наявності), дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання. <p><u>Відвідування занять:</u> аспіранти очної (вечірньої) форми навчання зобов'язані відвідати не менше, як 50 % від загального обсягу аудиторних занять, аспіранти заочної форми навчання – не менше 20 %.</p> <p><u>Визнання і перезарахування результатів навчання:</u></p>

	<p>Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на дану дисципліну, забезпечуючи, таким чином, формування своєї індивідуальної освітньої траєкторії. Визнанню підлягають результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами під час вивчення дисципліни передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного і підсумкового контролів; - посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації по результати навчання; дотримання норм законодавства про авторське право.
Викладачі	<p>Крючко Тетяна Олександрівна – д.мед.н., професор, зав.кафедри педіатрії № 2 Полтавського державного медичного університету; https://pediatric-two.pdmu.edu.ua/team https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57194855000 https://orcid.org/0000-0002-5034-4181</p> <p>Несіна Інна Миколаївна – к.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри педіатрії № 2 Полтавського державного медичного університету https://pediatric-two.pdmu.edu.ua/team https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203509964 https://orcid.org/0000-0003-1514-2434</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Розробники	<p>Крючко Тетяна Олександрівна – д.мед.н., професор, зав.кафедри педіатрії № 2 Полтавського державного медичного університету;</p> <p>Несіна Інна Миколаївна – к.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри педіатрії № 2 Полтавського державного медичного університету</p>
Контакти	<p style="text-align: center;">Кафедра педіатрії №2</p> <p>Адреса: 36011, м. Полтава, вул. Шевченка,34 Телефон: (05322) 90-64-91 e-mail: med.informatic@pdmu.edu.ua</p>